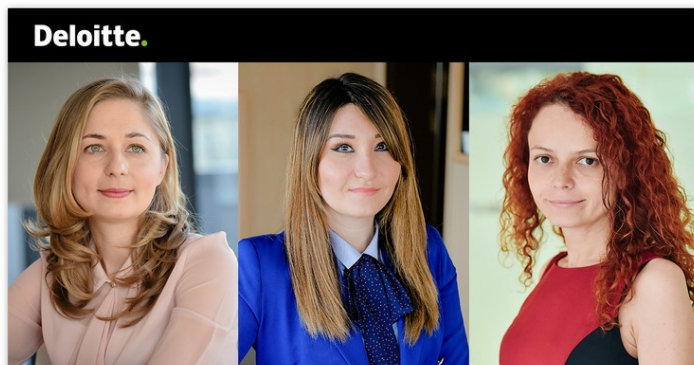

Eșalonarea la plata, în forma simplificata – benefica în cazul unor dificultăți financiare temporare

Conform celui mai recent raport de activitate publicat de Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF), pentru primul semestru al anului 2021, direcțiile majore de acțiune ale instituției în următorii patru ani vizează continuarea parteneriatului cu contribuabilii, mediul academic și mediul de afaceri, adoptarea de soluții digitale integrate și prevenirea și combaterea evaziunii fiscale. În acest scop, ANAF a implementat o serie de măsuri de stimulare a conformării voluntare care au vizat, printre altele, simplificarea procedurii de eşalonare la plata, alături de anularea obligațiilor de plata accesorii ori restructurarea obligațiilor bugetare.

Potrivit raportului ANAF, rezultatul acestor măsuri s-a concretizat în primul semestru al anului 2021 în menținerea gradului de conformare voluntară la plata aproape de valoarea înregistrată în perioada similară a anului 2019 (respectiv 85,5%), menținerea gradului de conformare voluntară la declarare la un nivel ridicat (94,3%), creșterea gradului de accesare a facilităților fiscale de la 4,6 miliarde de lei, la 30 iunie 2020, la 15,3 miliarde de lei, la sfârșitul primului semestru din 2021.

Rezulta ca măsurile luate în vederea stimulării conformării voluntare și-au dovedit eficiența, acesta fiind și unul dintre motivele pentru care **eșalonarea la plata în forma simplificata a devenit permanentă**, fiind introdusă în Codul de procedură fiscală.

În acest context, recentul **Ordin nr. 1767/2021** pentru aprobarea procedurii de acordare a eşalonării la plata, în forma simplificata, de către organul fiscal central, își propune să reducă birocrăția în procesul de accesare a înelșnirilor la plata și să ajute contribuabilii care trec printr-o dificultate financiară temporară. Aceștia vor avea dreptul să achite obligațiile restante acumulate în ultimul an într-o perioadă rezonabilă de timp (maximum 12 luni), fără a fi obligați să constituie acele garanții costisitoare solicitate în cazul unei proceduri obișnuite de eşalonare la plata.

Aplicabilitate și incompatibilități

Sfera de aplicare a eşalonării simplificate, astfel cum este detaliată în procedura adoptată, este una extinsă și acoperă, suplimentar față de obligațiile fiscale principale și accesorii, amenzile sau creanțele bugetare stabilite de alte organe și transmise spre recuperare autorităților fiscale (prevăzute de OG nr. 11/2021) și **creanțele rezultate din savârșirea unor infracțiuni, respectiv prejudicii, cheltuieli judiciare și amenzi/judiciare penale**. Cu toate acestea, nu sunt vizate toate creanțele rezultate din infracțiuni - spre exemplu eşalonarea nu poate fi dispusă pentru sumele ce fac obiectul confiscărilor sau cele ce reprezintă echivalentul în bani al unor bunuri care au fost considerate produsul unei infracțiuni.

Totodata, eşalonarea la plata, în forma simplificata, este **incompatibila** cu procedura restructurarii obligațiilor bugetare sau cu amnistia fiscala. Astfel, daca un contribuabil care a depus o **notificare privind intenția de a beneficia de restructurarea obligațiilor bugetare** (în temeiul OG nr. 6/2018) sau **pentru a beneficia de anularea obligațiilor accesorii** (în temeiul OUG nr. 69/2020), solicita și eşalonarea la plata, în forma simplificata, **risca** sa piarda beneficiile aferente acestor proceduri.

Așadar, daca un contribuabil vrea sa beneficieze de restructurarea obligațiilor bugetare sau de amnistia fiscala, dar și-ar dori, din varii motive, sa efectueze plata și sa profite de efectele eşalonarii la plata, în forma simplificata, trebuie sa efectueze, în prealabil, o analiza temeinica a îndeplinirii condițiilor legale de acordarea eşalonarii simplificate.

Spre exemplu, daca un contribuabil caruia i s-au stabilit obligații suplimentare de plata în urma unei inspecții fiscale ar dori sa apeleze la amnistie, depunerea unei cereri pentru a beneficia de eşalonare la plata simplificata nu ar fi una oportuna, deoarece s-ar pierde beneficiul obținut prin depunerea notificarii privind obținerea amnistiei (cum ar fi amânarea la plata a obligațiilor accesorii ce ar urma sa fie anulate ori suspendarea executarii silite a obligațiilor accesorii amânate la plata). Eşalonarea la plata, în forma simplificata, ar rămâne o opțiune valida, totuși, în cazul în care contribuabilul nu ar avea posibilitatea sa achite sumele stabilite suplimentar prin decizia de impunere, condiție obligatorie pentru a beneficia de amnistia fiscala.

Procedura, mai simpla și mai scurta

Revenind la normele care detaliaza pașii ce trebuie urmați pentru a beneficia de eşalonarea la plata, în forma simplificata (Ordinul 1767/2021), este de menționat faptul ca cererea în acest scop trebuie depusa prin una dintre modalitățile prevazute de lege (registratura, serviciu poștal, spațiul privat virtual), fara a fi necesare documente suplimentare (însa cu respectarea condițiilor legale pentru a beneficia de aceasta eşalonare), spre deosebire de procedura greoaie a eşalonarii la plata obișnuite (ce presupunea, spre exemplu, dovedirea dificultății generate de lipsa temporara de disponibilități banești sau urmarea a procedurii de emiterie a unui acord de principiu).

Singura **excepție** de la aceasta regula este ipoteza în care contribuabilul opteaza pentru **plata diferențiată** a ratelor de eşalonare, caz în care acesta trebuie sa prezinte o propunere de grafic de plata ce va cuprinde, pentru fiecare rata, și procentul care poate fi achitat din obligațiile ce fac obiectul facilitației. Însa acesta nu poate sa fie mai mic de 5% din cuantumul obligațiilor ce pot fi eşalonate la plata, pentru jumătate din perioada de eşalonare solicitata.

În aceste condiții, durata de soluționare a cererii contribuabilului a fost redusa la 5 zile, de la 60 de zile în cazul procedurii anterioare.

În plus, eşalonarea simplificata vine cu o multitudine de beneficii în favoarea contribuabililor, printre care se numara inclusiv faptul ca nu se impune constituirea de garanții. Nu trebuie uitat totuși de **obligativitatea suportării unei dobânzi** în cuantum de 0,01% pe zi, calculata pentru fiecare rata începând cu data emiterii deciziei de eşalonare și pâna la stingerea obligațiilor. Suplimentar, daca nu respecta graficul de eşalonare, contribuabilul suporta o penalitate de 5% aplicata, în general, la suma neachitata din rata de eşalonare.

În ceea ce privește **contribuabilii care nu au domiciliul fiscal în România**, aceștia pot beneficia de eşalonarea la plata în forma simplificata numai daca desemneaza un împuternicit potrivit prevederilor din Codul de procedura fiscala.

În concluzie, reglementarea procedurii de acordare a eşalonarii la plata, în forma simplificata, reprezinta un beneficiu pentru contribuabili și un stimulent pentru conformarea voluntara la obligația de plata a creanțelor datorate. Spre deosebire de eşalonarea la plata obișnuita, noua procedura este mai puțin birocratica, are termene de soluționare a cererilor semnificativ reduse, iar eliminarea obligației de a constitui garanții este, cu siguranța, un element determinant în alegerea acestei proceduri.